

jaja samice. Pozwala to stwierdzić z dużym prawdopodobieństwem, że w rejonie tego liczącego blisko 130 km odcinka drogi, *L. bischoffi* zasiedla każdy owocujący egzemplarz jesiona pensylwańskiego.

– Stawki (FC72) ad Włodawa, 17 VIII 2003, 3 exx.

Wyżyna Lubelska:

– Świerże (FB97) ad Dorohusk, 16 VIII 2003, 6 exx.

Wyżyna Krakowsko-Wieluńska:

– Kraków: Planty, w pobliżu ul. Dominikańskiej (DA24). 16 IX 2003 zebrano do hodowli kilkanaście skrzydłaków *F. pennsylvanica* z wyraźnymi śladami po nakłuciu ryjka *L. bischoffi*; podczas kontroli jednego z nich stwierdzono obecność jaja. 11 XI 2003 z trzech skrzydłaków wydobyto niemal w pełni dojrzałe larwy omawianego gatunku; pozostałe skrzydłaki pozostawiono do dalszej hodowli.

Pierwsze stwierdzenie na Wyżynie Krakowsko-Wieluńskiej (z pozostałych dwóch krain był on już znany), liczne stanowiska w rejonie Białej Podlaskiej i dolinie Bugu, oraz opublikowane wcześniej doniesienia z Białowieży, Lublina i Milejowa świadczą, że *L. bischoffi* zasiedla już większą część wschodniej połowy naszego kraju. Choć przeprowadzone w tym roku kontrole kilku jesionów pensylwańskich we Wrocławiu nie wykazały jeszcze obecności tego ryjkowca, przekroczenie przez niego linii Wisły i zasiedlenie zachodniej Polski jest zapewne kwestią czasu nie dłuższego niż kilka lat. Jego dalszej ekspansji sprzyjać będzie powszechność bazy pokarmowej (rozpowszechnienie nasadzeń jesiona pensylwańskiego w całym kraju i obfite owocowanie już bardzo młodych drzewek) oraz duże zdolności tego ryjkowca do długodystansowych lotów i odnajdywania odległych roślin żywicielskich. Jako gatunek wywodzący się z umiarkowanej strefy klimatycznej Ameryki Północnej, nie powinien on napotkać istotniejszych barier klimatycznych w całej niżowej części Środkowej i Zachodniej Europy.

Marek WANAT, Muz. Przyr. UW., Wrocław

363. *Longitarsus substriatus* KUTSCHERA, 1863 (*Coleoptera: Chrysomelidae*) w Polsce

Longitarsus substriatus KUTSCHERA, 1863 (*Coleoptera: Chrysomelidae*) in Poland

KEY WORDS: *Coleoptera, Chrysomelidae, Longitarsus substriatus*, new localities, Poland.

Longitarsus substriatus KUTSCHERA, 1863 to gatunek o wciąż niedostatecznie poznanym rozmieszczeniu. Nieznane są również rośliny żywicielskie, bionomia i cykl rozwojowy. Dotychczas wykazany z licznych krajów europejskich od Francji na zachodzie po Ukrainę na wschodzie, a ponadto z Krasnodaru w Rosji i Ałma Aty w Kazachstanie (GRUEV, DOEBERL 1997: *Scopolia*, 37: 1-496). W Polsce notowany tylko z dwóch krain na podstawie danych sprzed 120 lat (BURAKOWSKI i in. 1991: *Kat. Fauny Polski*, XXIII, 17: 1-227), stąd wnioskowano o wykreślenie go ze spisu chrząszczy krajowych (WARCHAŁOWSKI 1995: *Fauna Polski*, 17: 1-359). Omawiany gatunek stwierdzony został podczas badań faunistycznych na terenie Beskidu Żywieckiego:

– Beskid Zachodni: Żabnica Mała ad Żywiec (UTM: CV69), 25 VII 2000, 1 ex., leg. et coll. P. POCHEĆ.

Zebrany czerpakiem na nasłonecznionej łące suchej o ekspozycji SW. Potwierdza to obecność *L. substriatus* w Polsce. Nowy dla Polskich Karpat.

Autor składa serdeczne podziękowanie prof. Andrzejowi WARCHAŁOWSKIEMU za pomoc w oznaczeniu okazu.

Paweł POCHEĆ, Kraków

364. Nowe stanowisko *Scirtes orbicularis* PANZER (*Coleoptera: Scirtidae*) w Beskidzie Zachodnim

New locality of *Scirtes orbicularis* PANZER (*Coleoptera: Scirtidae*) from Western Beskid Mts.

KEY WORDS: *Coleoptera*, *Cyphonidae*, *Scirtes orbicularis*, new locality, Poland.

Scirtes orbicularis PANZ. to gatunek europejski, w Polsce bardzo rzadki, podawany z 5 krain (BURAKOWSKI i in. 1883: Kat. Fauny Polski, XXIII, 9: 1-294.) na podstawie danych sprzed ponad 50 lat. Później wykazany także z Puszczy Białowieskiej, Pojezierza Pomorskiego i Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej. Gatunek nadwodny, którego larwy żyją w wodach stojących i przebywają na roślinności w pobliżu wody, w lasach, na bagnach i na torfowiskach.

Występowanie tego gatunku stwierdzono podczas waloryzacji przyrodniczej na terenie Ciężkowicko-Rożnowskiego Parku Krajobrazowego:

– Polichty, Sucha Góra (DA81), 6 VII 1999, 1 ex., przy śródlęsnym stawie na terenie Użytku Ekologicznego „Polichty”, zebrany metodą czerpakowania roślinności nadwodnej.

Serdecznie dziękuję koledze Danielowi KUBISZOWI za oznaczenie zera okazu *S. orbicularis*. Okaz ten znajduje się w moim zbiorze.

Andrzej TRZECIAK, Nadleśnictwo Dębica

365. Nowe stanowiska rzadkich gatunków błonkówek pasożytniczych (*Hymenoptera parasitica*) w Polsce

New localities of rare *Hymenoptera parasitica* in Poland

KEY WORDS: *Hymenoptera parasitica*, new localitiess, Poland.

W doniesieniu podano nowe stanowiska dla czterech gatunków błonkówek pasożytniczych o interesującej, często skomplikowanej a w przypadku niektórych gatunków słabo poznanej biologii. Mamy również niewiele informacji o ich występowaniu na terenie Polski, a dane te zwykle pochodzą z przed wielu lat. Przedstawione błonkówki spotykane są bardzo rzadko i lokalnie, co wiąże się m.in. z brakiem (często z redukcją?) na dużych obszarach odpowiednich żywicieli, występujących w ściśle określonych mikrośrodkach. Z tego względu zostały one umieszczone na czerwonej liście gatunków zagrożonych i zasługujących na ochronę (SAWONIEWICZ 2002: Błonkówki pasożytnicze (owadziarki). [W:] GŁOWACIŃSKI Z. (red.): Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Inst. Ochr. Przyr., PAN, Kraków: 51-53). Wszelkie informacje o wymienionych parazytoidach umożliwią w przyszłości wypracowanie metod ich ochrony.